

Indywidualny rozwój przez całe życie

'Proces starzenia się trwa przez całe życie i tak powinien być traktowany. Przygotowanie całej populacji do późnych etapów życia powinno stać się integralną częścią polityki społecznej wszystkich krajów i powinno uwzględniać fizjologiczne, psychologiczne, kulturowe, duchowe, gospodarcze, medyczne i inne aspekty procesu starzenia się'. (Międzynarodowy Plan Działań, par. 25 (i)).

Starzenie się oznacza w dosłownym sensie zmiany zachodzące w człowieku wraz z upływem lat. Ale słowo to może również oznaczać trwający całe życie proces wzbogacania fizycznych, ekonomicznych, psychologicznych, kulturowych, duchowych i innych aspektów naszej egzystencji. Perspektywa zachowania aktywności w podeszłym wieku może pozytywnie wpływać na osobiste wybory podejmowane we wcześniejszych etapach życia.

Rozwijanie indywidualnych zdolności na wszystkich etapach życia wymaga zarówno osobistej inicjatywy jak i sprzyjającego otoczenia. Osobisty rozwój można określić jako proces interakcji pomiędzy jednostką a społeczeństwem, z którego korzyści czerpią obie strony. Na poziomie jednostki taki rozwój zakłada świadome starania o połączenie osobistej niezależności z partycypacyjną i twórczą postawą wobec życia społecznego, przy jednoczesnym dążeniu do samorozwoju poprzez ustawiczne kształcenie się, podnoszenie umiejętności i prowadzenie zdrowego trybu życia. Społeczeństwo, ze swej strony, musi traktować na równi wyzwania towarzyszące wszystkim etapom życia jednostki.

Dokonania i umiejętności nabyte we wcześniejszych etapach życia mogą w różny sposób rekompensować bariery - głównie fizyczne - jakich doświadczamy w późnym wieku. Bariery te można jednak przezwyciężyć dzięki wsparciu rodziny, lokalnej społeczności i społeczeństwa w całości.

Wtedy, gdy większość ludzi będzie miała warunki do indywidualnego rozwoju przez całe życie, starzejące się populacje będą mogły osiągnąć dojrzałość nie tylko w sensie demograficznym – także intelektualnym i emocjonalnym. Dzięki temu łatwiej będzie, między innymi, tchnąć w lata dodane do życia poczucie celu i energii, które staną się zdobyczą nie tylko jednostek, ale i całych społeczeństw.